

Lektion 8

ជំរាបសួរ cumriəp-suə (Tasten: CMrabsYr) *Hallo, Guten Tag*

In dieser Lektion können Sie eine neue Lektion aus „Modern Spoken Cambodian“ studieren:

Huffman, Lektion 3 (Fortsetzung von 6.4)

1. លោក មាន សៀវភៅ (süvPO) *Haben Sie ein Buch ?* (siəp^hoⁱ oder siəp^heu)
2. បាទ មាន *Ja, ich habe* (eins)
3. សូម លោក បើក (baə(k)) សៀវភៅ *Bitte öffnen Sie (Ihre) Bücher.*
4. បើក ទំព័រ (t^ampəə „Tampong“ Seite, Tasten: TMB/r) ទី ប៉ុន្មាន ? *Die wie viele Seite?*
5. ទំព័រ ទី ប្រាំ *Die 5. Seite.* (Tasten für ប្រាំ : bjraM)
6. សូម បិទ សៀវភៅ *Bitte schließen Sie die Bücher.*
7. សូម ថា តាម ខ្ញុំ *Bitte sprechen Sie mir nach.*
8. ត្រូវ (tjɾUv trə^l) ហើយ (höy) *Das stimmt.* („treu hai“)
9. មិន ត្រូវ ទេ *Das stimmt nicht.* (mən treu te:)
10. សូម ថា ទាំងអស់ (teang'əh alle) គ្នា (kniə) *Bitte sprechen Sie alle zusammen.*
11. លោក ស្តាប់ បាន ទេ? *Können Sie (das) verstehen?*
12. ខ្ញុំ ស្តាប់ មិន បាន ទេ *Ich kann (es) nicht verstehen.*
13. លោក ថា ម៉េច (lo:k t^ha: mə(k)) *Was haben Sie gesagt?*
14. សូម ថា ម្តងទៀត (mədɔ:ng einmal, tɿət wieder) *Bitte sagen Sie (es) nochmals.*
15. សូម និយាយ យូយ ៗ (Tasten: mYy, Shift2, eins-eins) *Bitte sprechen Sie langsam.*
16. Für *was* (what) haben wir 3 Formen: a-way អ្វី, ay („Ei“) អី, s'ay ស្តី (sjGI)
ស្តី នេះ s'ay niH *Was ist dies* (hier)?
17. ស្តី នោះ s'ay nuH *Was ist das* (dort)?
18. នោះ គឺ ជា សៀវភៅ (KW Ca süvPO) *Das ist ein Buch.*
19. របស់ (robaH) នេះ គេ ហៅ (ke: ha^u man nennt) ថា (sagend) អ្វី (was)?
Wie nennt man dieses Ding?
20. របស់ នោះ គេ ហៅ (ke: ha^u man nennt) ថា ខ្មៅដៃ (kmaudai Bleistift).
Das Ding nennt man Bleistift. Ähnlich klingt កៅអី „kau-Ei“ Stuhl, Satz 22.

(Der Bleistift ist auf (lö) dem Stuhl ខ្មៅដៃ ជា លើ កៅអី)

21. ពាក្យ (Bakjy pie') នោះ មើល ថា (möI t^ha: aussprechen wörtl. lesen sagend) ម៉េច (mə(c) wie?) *Wie wird das Wort ausgesprochen?*
22. ពាក្យ នោះ មើល ជា កៅអី („KauEi“ Stuhl). *Das Wort wird „KauEi“ ausgesprochen.*
23. សូម សរសេរ (so:(r)say(r)) ពាក្យ នេះ នៅ លើ (neu lö:) ក្តារ ខៀន (Tasten: kjdar-xün) *Bitte schreiben Sie das Wort auf die Tafel (kda:-k^hiən)*
24. សូម មើល ឃ្លា នោះ *Bitte lesen Sie diesen Satz* (ឃ្លា Xjla, k^hlia)
25. សូម ទោស ឃ្លា ណា? *Verzeihung, welchen Satz?*
26. ឃ្លា ដដែល (dodaəl derselbe)? *Derselbe Satz?*
27. មិន មែន ទេ (män mähñ te: nicht wirklich nein), ឃ្លា បន្ទាប់ (bnjTbä bontəəp) *Nein, der nächste Satz.*
28. ឃ្លា នោះ ប្រែ (prai) ថា ម៉េច (mə(c) wie?) *Wie wird dieser Satz übersetzt? (übersetzt sagend...)*
29. ខ្ញុំ នឹង សួរ សំណួរ *Ich werde (einige) Fragen fragen.* (nəng suə səmnuə *einige fragen Fragen*)
30. សូម ឆ្លើយ (tschlay antworten) សំណួរ ខ្ញុំ *Bitte antworten Sie meine Fragen.*
31. ម៉េចក៏ (mə(c) ka:) ឆ្លើយ មិន បាន *Warum also (ក៏) können Sie nicht antworten?*
(Wenn das Zeichen „asda:“ ័ (Taste „(,“) über k ក ឺ steht, erhält man *also, dann ...*)
32. ពាក្យ (Bakjy pie') ខ្លះ (k^hlah einige) មិន យល់ ទេ *Ich habe einige Wörter nicht verstanden.* (Vgl. 4.4 zu verstehen.)
33. អញ្ជើញ (‘aŋcə:ñ dann, GBjCöaJ) ខ្ញុំ នឹង ពន្យល់ (pənyuəl, Bnjylä, erklären) អោយ ច្បាស់ (‘aəⁱ tschbah, deutlich geben)
34. សូម ធ្វើ ឃ្លា នឹង ពាក្យ នេះ *Bitte mach (bilde) einen Satz mit diesem Wort.*

Sehr empfehlenswert ist auch der FSI-Kurs „Contemporary Cambodian“, weil die Khmervokabeln auch –handgeschrieben- in Khmer-Schrift gegeben werden. Ich denke aber, dass es Ihnen gelingen wird, die Handschrift –unter Zuhilfenahme der Transkription- zu lesen. Bei der *Transkription* versucht man, die *Aussprache* der Wörter möglichst genau zu beschreiben, während man bei der *Transliteration* Zeichen für Zeichen –nach einer festgelegten Vorschrift (Kode)-von einer Schrift in eine andere übersetzt, z.B. bei uns durch Angabe der Tastenbezeichnungen.

<http://www.fsi-language-courses.org/Content.php?page=Cambodian%20Contemporary>

Eine gute Idee wäre es, hier die 3. Lektion auszuprobieren und sich anschließend aus <http://www.bongthom.com/akonline/selectchapterek.asp> Sätze zu Schlüsselwörtern der 3. Lektion anzusehen (z.B. unter „go“ oder „when?“)

FSI Contemporary Cambodian, Lesson three

Sok und Tom សុខ (sUx) ថម (fm)

1. សុខ ហេតុអ្វីបានជា (warum?) លោក រៀន ខ្មែរ? haet 'ay (Ei) ba:n cia
Warum studierst Du Kambodschanisch? (Zu warum? vgl. 5.6)
2. ថម ព្រោះ (BjroH, weil) ខ្ញុំ ត្រូវ (tjrUv, muss) ទៅ ស្រុក ខ្មែរ
Weil ich nach Kambodscha gehen muss.
3. សុខ លោក គិត (kət) ទៅ អង្គាល ('angka:l oder ɔngka:l)? Wann denkst Du
zu gehen?
4. ថម ខ្ញុំ មិន ទាន់ ដឹង ទេ (mən tɔən dəng) Ich weiß (dəng) noch nicht (mən
tɔən). wissen ist ចេះ (ceh) oder ដឹង (dəng)
5. សុខ លោក ចង់ ទៅ ស្រុក ខ្មែរ ទេ? Wollen Sie nach Kambodscha gehen?
6. ថម បាទ ចង់ Ja, ich will.
7. សុខ លោក ចង់ ទៅ ឥឡូវ ទេ? Wollen Sie jetzt gehen? ('e = ឥ wurde mit
der Taste für ß geschrieben. ឥ gehört zu den „anderen“ Vokalen, 1.3)
8. ថម ទេ (te:, nein), ឥឡូវ ('eyleu) ខ្ញុំ ត្រូវ (treu, muss) នៅ (neu, bleiben)
រៀន ខ្មែរ (rün xjmEr, lernen Khmer) សិន. Nein ich muss (hier) bleiben
(und)zuerst K^hmer lernen. (Bleiben wird auch mit ស្នាក់ នៅ sna(k) neu
„neues Snack“ übersetzt.
Vgl. <http://www.khmer-language.com/to-stay.htm>)

Hier sind nun noch einige Beispiele zu „go“ gehen und „when“ wann.
(Die Transkriptionen in <http://www.bongthom.com/akonline/selectchapterek.asp> sind wohl auch für Amerikaner kaum verständlich, aber die Wörter werden schön langsam vorgesprochen. In http://www.seasite.niu.edu/khmer/vocabulary/wlist/wordlist_set.htm ist das ganz anders, weil dort eine IPA-ähnliche Umschrift benutzt wird.)

gehen ទៅ teu, töⁱ

Wohin gehst Du? លោក ទៅ ណា? lo:k töⁱ na: ? (Vgl. 5.2) (töⁱ oder einfacher teu)

Ich gehe nach Thailand. ខ្ញុំ ទៅ ស្រុក ថៃ (fS) k^hñom töⁱ srok t^hai.

Wann gehen wir? យើង ទៅ អង្គាល? yö:ng töⁱ 'angka:l?

Wir gehen um 3 Uhr. យើង ទៅ ម៉ោង បី yö:ng töⁱ maong bey. (5.5)

Ich kann heute abend nicht ausgehen, denn ich muss lernen.

យប់ នេះ ខ្ញុំ មិន ទៅ ណា ទេ ព្រោះ (BjroH, weil) ខ្ញុំ ត្រូវ (tjrUv, muss) នៅ រៀន
yup niH (heute Abend) k^hñom mən teu na: te: pru_k^hñom treu neu riən.

(Vergleichen Sie unsere Transkription mit der englischen: yup niH kh*'nyom meun tuh-oo nâ tây pru-uhH kh*'nyom truh-oo nuh-oo ree-uhn)

Sie wollen nicht mit uns gehen. ពួកគេ មិន ទៅ ជាមួយ (mit) យើង (uns) ទេ
puə(k) ke: (sie) mən teu cia_m^uoy (6.1)

ពួក pu^o(k) Gruppe, ពួកគេ puke: sie : ពួកគេ ដើរ sie gehen (puke: da^o)

wann? អង្គាល់ 'angka:l oder ងងka:l ? auch ពេលណា? pe:l na: ? (5.6)

1. Wann werden wir gehen? យើង ទៅ អង្គាល់? yö:ng teu 'angka:l?
2. Wann wird der Zug abfahren? (Der Zug, wann ...) រទេះ ភ្លើង ចេញ អង្គាល់?
roteH p^hlö:ng (Zug) ceñ 'angka:l? (verlassen = ចេញទៅ)
3. Wann hast Du ihn gesehen (k^höñ)? លោក ឃើញ គាត់ ពី អង្គាល់?
lo:k k^hö^oñ (XöJ) koat pi: (von, seit) 'angka:l?
4. Wann ist dieser Palast (pra:sa:t) gebaut (səng) worden? ប្រាសាទ នេះ សង់ អង្គាល់?
pra:sa:(t) niH səng 'angka:l? (bauen, gebaut klingt wie "Song")
5. Wann wird er fertig sein? អង្គាល់ ហើយ? 'angka:l hauy (oder haøy "Hi!") schon, fertig)
6. Wann (mit taə) können Sie mit der Arbeit beginnen? (An welchem Tag können Sie arbeiten kommen?) taə lo:k a:c mo:k t^hvöka:(r) t^hngai na: ba:n?
តើ លោក អាច មក ធ្វើការ ថ្ងៃ ណា បាន ?

ធ្វើការ (t^hvö ka:(r), Tasten: Föjv kar) arbeiten

អាច a:(c) und អាច ... បាន (a:c ba:n) können (5.6)

ថ្ងៃ (fjgS t^hngai) Tag, ថ្ងៃ ណា welcher Tag?, wann?

Aus http://www.seasite.niu.edu/khmer/Reading/intermediate/unit1/lesson1_set.htm stammt folgender Text. (Unbedingt auch dort die **Grammatik** ansehen!)

មេរៀន ទី ១ ពួកម៉ាក ខ្ញុំ me:riən ti: m^uoy (១=1) pu^o(k)-ma:(k) k^hñom
1. Lektion Mein Freund

ពួកម៉ាក ខ្ញុំ ឈ្មោះ សុខ។ គាត់ ជា លេខាធិការ នៅ កន្លែង ធ្វើការ ខ្ញុំ។ គាត់ចិត្ត
ល្អណាស់។ គាត់ចូលចិត្តជួយអ្នកជិតខាងនិងមិត្តភក្តិ។ នៅពេលដែលខ្ញុំ
មិនយល់ មេរៀនខ្មែរ គាត់ជួយពន្យល់ខ្ញុំ។ នៅពេលទំនេរ គាត់តែងតែជួយ
ខ្ញុំក្នុងការហាត់និយាយភាសាខ្មែរ។

Aufschlüsselung:

ពួកម៉ាក ខ្ញុំ ឈ្មោះ សុខ។ pu^ə(k)-ma:(k) („Pu^əma“) k^hñom c^hmo^əH Sok

Mein Freund heißt Sok (= glücklich)

គាត់ ជា លេខាធិការ នៅ កន្លែង ធ្វើការ ខ្ញុំ koat cia le:k^ha:t^hika:(r) nöⁱ ka:nlaing t^hvöka:(r) k^hñom *Er ist Sekretär an meinem Arbeitsplatz.*

គាត់ ចិត្ត ល្អ ណាស់ koat cet ləw: nah (3.3) *Er ist sehr freundlich.*

គាត់ ចូល ចិត្ត ជួយ អ្នកជិតខាង និង មិត្ត ភក្តិ koat coul-cet cuey nea(k)-cət-ka:ng nōng möt-peə *Er liebt es, den Nachbarn und Freunden zu helfen.*

នៅ ពេល ដែល ខ្ញុំ មិន យល់ មេរៀន ខ្មែរ គាត់ ជួយ ពន្យល់ ខ្ញុំ neu pe:l dael k^hñom mən yuəl me:riən k^hmae koat cuey punyuəl k^hñom *wenn ich die Khmer-Lektion nicht verstanden hatte, half er, (um sie) mir zu erklären.*

នៅ ពេលទំនេរ គាត់ តែងតែ ជួយ ខ្ញុំ ក្នុងការ ហាត់ និយាយ ភាសា ខ្មែរ។ neu pe:l-tum-ne: koat taengtæ cuey k^hñom knongka: hat ni'yiey piəsa: k^hmae

In der Freizeit hat er mir immer geholfen „beim Sprechenüben der Khmer-Sprache“

Erklärungen

នៅ ពេល ដែល neu pe:l dael *wenn* (when) (einfach នៅពេលដែល in das Wörterbuch <http://www.english-khmer.com/index.php?gcm=1&gword=good> eingeben!)

ពន្យល់ punyuəl (ponyol) *erklären*

ពេលទំនេរ pe:l-tum-ne: *Freizeit*

តែងតែ taeng-tæ *gewöhnlich, meist, immer*

ក្នុង knong *in, während*, កាវ ka:(r) (wie in t^hvö ka:), **merke:** កាវៀយ Kaffee (kahjve); das *f* wird mit „h“ ហ៊ geschrieben, Huff.I,S.98.

ហាត់ hat *üben*

ក្នុង កាវ (beim, bei der Tätigkeit) ក្នុង ពេល knong pe:l = *während* (while)

Anmerkung:

កាវ bedeutet auch *verheiratet sein* (2.1). *Ich bin verheiratet* = k^hñom ka:(r) (das r wird nicht ausgesprochen). Wenn man wissen will, ob jemand schon verheiratet ist oder Kinder hat, so benutzt man oft die **Frageform:** haəy rü nöⁱ ហើយ ឬ នៅ (höy R nO) Man kann kürzer sagen: hai rü neu.

Bist du schon verheiratet? ka:(r) haəy rü nɔⁱ? កាន់ ហើយ ឬ នៅ ?
Wörtlich bedeutet **haəy rü nɔⁱ** schon oder noch nicht (nɔⁱ noch nicht)

Will man ja sagen, so ist die Antwort: ka:(r) haəy កាន់ ហើយ ja, ich bin verheiratet

Bei nein sagt man: mən toan te: (im Augenblick nicht) មិន ទាន់ ទេ.

Beachte: ទាន់ toan = Geschenk, Almosen ...

Wenn wir nicht heiraten, sondern essen wollen, so haben wir folgendes zu berücksichtigen:

Hast du schon gegessen: 'aəng (ឯង) ñam ba:y haəy rü nɔⁱ?

Es gibt zwei mögliche Antworten:

1. ñam ba:y haəy ញ៉ាំ (2.4) បាយ ហើយ Ich habe schon gegessen. (Also: ja.)
2. 'at (nicht) toan (noch) ñam ba:y te: អត់ ទាន់ Ich habe noch nicht gegessen. (Also: nein.)

Noch nicht ist auch mən toan មិន ទាន់ und ich habe noch nicht gegessen wäre damit k^hñom mən toan ñam bay: te: ខ្ញុំ មិន ទាន់ ញ៉ាំ បាយ ទេ ។

Es gibt viele Wörter, die mit កា ka: beginnen. Geben Sie einfach bei

<http://www.angkor-planet.com/dico/dicoKHFR.html> កា ein!

Nützliche **Wortlisten** findet man in

http://www.seasite.niu.edu/khmer/vocabulary/wlist/wordlist_set.htm !

Nach diesen Anstrengungen geht der Vater mit dem Sohn etwas trinken.
(Nach Filippi S. 201)

1. អ្នកបំរើ - លោក អញ្ជើញ (GbjCöaJ, 5.7) ពិសារ អី ដែរ ?
neakbamraö- lo:k 'aŋcə:ñ pi'sa: (7.6) 'ai dae (Höflichkeitswort)?
Kellner (Diener) Herr bitte Essen,Trinken was ?
Was möchten Sie essen oder trinken?

2. ឪពុក - អោយ កាហ្វេ (kahjve, 8.5) ខ្ញុំ មួយ កែវ (kEv) មក !
'eupuk - 'aoy kafæ k^hma^u k^hñom m^uoy kao mɔ:k (kommen)
Vater - gib Kaffee schwarz mir ein Glas bringen
Bringen Sie mir ein Glas schwarzen Kaffee! (spr. Glas wie -kao in
Kakao -übrigens: ខោ kao = Hosen!) (Vgl. Anmerkung)

3. អ្នកបំរើ - ចុះ អូន ញ៉ាំ អី ដែរ ?
 neakbamraö- cəh 'əon n̄am 'ai dae ?
 Kellner Und was nimmt der Sohn?
4. ឪពុក អោយ កូកា វា មួយ កំប៉ុង ទៅ
 Vater 'aoy 'koka: 'viə m'əy kəmpɔŋ tɔ̄¹ /
 gib Koka ihm eine Dose geht/ (Anmerkung)
 យក អា-ត្រីជាក់ (Anmerkung!)
 yə:k 'a- tracea
 nimm das gekühlte
 ហើយ អោយ បារី ហ្នឹង ខ្ញុំ មួយ កញ្ចប់ មក
 haəy 'aoy barei 'fine' k'h̄nɔm m'əy kaŋcap mɔ:k
 und gib Zigaretten 'fine' mir eine Schachtel bringen
 und bringen Sie mir eine Schachtel Zigaretten 'fine'
5. អ្នកបំរើ - បាទ ចាំ មួយ ភ្លែត ba:t cam m'əy p'h̄lɛ:t ja warten einen Augenblick
 Ja, bitte warten Sie einen Augenblick.

6. អ្នកបំរើ - នេះ លោក សូម អញ្ជើញ nih lo:k so:m 'aŋcə:ŋ (vgl.5.4)
 Hier mein Herr, bitte schön
7. ឪពុក- អរគុណ 'əkun Danke.

8. ឪពុក- ប្អូន ប្រុស គិត លុយ !
 Vater p'oʊn prəh kət loy!
 jüngerer Bruder (Kellner) die Rechnung (bitte)
9. អ្នកបំរើ - ទាំងអស់ ប្រាំ មួយពាន់ ប្រាំរយ រៀល <http://www.khmerlanguage.com/>
 Kellner teang'ah pram-m'əy poan pram-rəy rial 6500 Rial
 Alles zusammen 6500 Rial
10. ឪពុក- ខ្ញុំ អត់ មាន លុយរាយ ទេ
 k'h̄nɔm 'at miəŋ loy-riəy te: (loy-riəy = Wechselgeld)
 ich nicht habe Wechselgeld
 នេះ ក្រដាស មួយ ម៉ឺន (Tasten: mWun mit EkreachV3 geschrieben)
 nih kradah m'əy mö:n (10 000)
 dieser Schein (sind) 10000 Rial
11. អ្នកបំរើ - នេះ លោក ខ្ញុំ ត្រូវ អាប់ បី ពាន់ ប្រាំ រយ ទៅ លោក វិញ (zurück)
 nih lo:k k'h̄nɔm treu 'ap bey poan pram rəy (3500) tɔ̄¹ lo:k viŋ
 Hier Herr ich muss das Wechselgeld geben ('ap): 2500 zurück für den
 Herrn. (Zu tɔ̄¹ vgl. Anmerkung) Vgl. 5.4

12. ឌីពុក- អរគុណ លាហើយ
 'ɔkʊn lihai (=liəhaəy) 5.5
Danke, auf Wiedersehen
13. អ្នកបំរើ - បាទ អរគុណ លោក
 ba:t (1.7) 'ɔkʊn lihai
Ja, Danke, auf Wiedersehen.

Anmerkungen

In den Sätzen 'aoy kao k^hñom mɔ:k *gib mir das Glas* und 'aoy kao koat tōⁱ *gib ihm das Glas* wird von mɔ:k und tōⁱ die *Richtung* der Handlung gekennzeichnet. In diesem Sinn werden mɔ:k und tōⁱ auch in den folgenden Sätzen benutzt:

'aoy (4.4) kafe k^hmao k^hñom mɔ:k *geben Sie mir einen schwarzen Kaffee*
 'aoy kafe k^hmao koat tōⁱ *geben Sie ihm einen schwarzen Kaffee.*

Wenn Sie eine Dose Coke haben wollen, benutzen Sie sɔm *bitte* und sagen einfach:

sɔm koka: m^uoy kampong (Dose) *Bitte eine Dose Kola*

Diesen Satz hatten wir aber bereits in 4.4.